

INFORMATOR

dotyczący wprowadzania do obrotu urządzeń elektrycznych i elektronicznych – aparatury i urządzeń radiowych oraz wyrobów wykorzystujących energię – podlegających ocenie zgodności z wymaganiami określonymi w Dyrektywach RED/RTTE, EMC oraz w Rozporządzeniach Komisji Europejskiej

I. INFORMACJE OGÓLNE

W ramach swobodnego przepływu towarów w Unii Europejskiej, wyroby spełniające wymagania, określone w dyrektywach nowego podejścia lub w ich aktach delegowanych, mogą być wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku w każdym kraju Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Wprowadzanie do obrotu oznacza każde dostarczenie wyrobu po raz pierwszy w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w ramach działalności gospodarczej, odpłatnie lub nieodpłatnie.

Oddanie do użytku oznacza pierwsze użycie wyrobu zgodne z jego przeznaczeniem na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Potwierdzenie spełnienia wymagań dokonuje się w ramach oceny zgodności przed wprowadzeniem wyrobu do obrotu lub przed jego oddaniem do użytku.

Większość urządzeń elektrycznych i elektronicznych dostępnych na rynku podlega ocenie zgodności z wymaganiami określonymi w Dyrektywach RED (2014/53/UE)/RTTE (1999/5/WE) albo EMC (2014/30/UE) oraz w zakresie zużycia energii w Rozporządzeniach Komisji Europejskiej, np. 1275/2008, 107/2007, 278/2009, 642/2009 i 617/2013, odnoszących się do wymagań dotyczących Ekoprojektu.

Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu pomiędzy dniem 13 czerwca 2016 r. a dniem 12 czerwca 2017 r. powinni spełniać wymagania określone w Dyrektywie RED (2014/53/UE) albo w Dyrektywie RTTE (1999/5/WE). Do podmiotu wprowadzającego do obrotu wyrób radiowy należy wybór, której z tych Dyrektyw wyrób radiowy będzie spełniał wymagania.

Po dniu 12 czerwca 2017 r. wszystkie wyroby radiowe wprowadzane do obrotu powinny spełniać wymagania Dyrektywy RED 2014/53/UE.

II. PODMIOTY GOSPODARCZE UCZESTNICZĄCE W UDOSTĘPNIANIU WYROBÓW PODLEGAJĄCYCH DYREKTYWOM

PRODUCENCI, UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE I IMPORTERZY

Producent – osoba fizyczna lub prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która wytwarza wyrób albo dla której wyrób zaprojektowano lub wytworzono, w celu wprowadzenia go do obrotu lub oddania do użytku pod własną nazwą lub znakiem towarowym.

Upoważniony przedstawiciel producenta – osoba fizyczna lub prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, upoważniona przez producenta na piśmie do działania w jego imieniu, w odniesieniu do określonych zadań.

Importer – osoba fizyczna lub prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, która wprowadza do obrotu wyroby pochodzące z państw trzecich.

Producent lub jego upoważniony przedstawiciel jest odpowiedzialny za dokonanie oceny zgodności wyrobów z wymaganiami wynikającymi z Dyrektyw lub Rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Po dokonaniu oceny zgodności, producent lub jego upoważniony przedstawiciel wystawia deklarację zgodności (lub uproszczoną deklarację zgodności w przypadku urządzeń radiowych) oraz umieszcza na wyrobie oznakowanie CE.

III. DYREKTYWA RED

RED (*Radio Equipment Directive*) – dyrektywa dot. urządzeń radiowych

Akty prawne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. U. UE L 218 z dnia 13.08.2010, str. 10)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2016 r. poz. 542 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie dokonywania oceny zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami (Dz. U. z 2016 r., 878);
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2017/1354 z dnia 20 lipca 2017 r. określające sposób podawania informacji przewidzianych w art. 10 ust. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE (Dz.U.L.2017.190.7.)

Zakres przedmiotowy

Urządzenia radiowe:

- ✓ urządzenia telekomunikacyjne, które celowo emitują lub odbierają fale radiowe (fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3000 GHz.) na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub
- ✓ urządzenia telekomunikacyjne, które muszą zostać uzupełnione o dodatkowy element, aby mogły celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji (określania położenia, prędkości lub innych parametrów obiektu lub uzyskiwania informacji dotyczących tych parametrów dzięki właściwościom propagacyjnym fal radiowych).

Urządzenia radiowe nieobjęte Dyrektywą

- urządzenia przeznaczone do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędące przedmiotem oferty handlowej, w tym :
  - a) zestawy części do montażu urządzeń,
  - b) urządzenia zmodyfikowane przez radioamatorów dla własnych potrzeb w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej,
  - c) urządzenia zbudowane samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej
- urządzenia wyposażenia radiokomunikacyjnego objęte przepisami o wyposażeniu morskim

- urządzenia przeznaczone do zastosowania w lotnictwie cywilnym z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do zarządzania ruchem lotniczym
- zestawy kontrolne zbudowane według indywidualnego projektu, przeznaczone dla specjalistów i wykorzystywane wyłącznie w ośrodkach badawczo-rozwojowych do celów badawczo-rozwojowych.

Wymagania zasadnicze

Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku powinny spełniać wymagania w zakresie:

- 1) ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia;
- 2) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych w celu unikania szkodliwych zakłóceń;
- 3) kompatybilności elektromagnetycznej, określone w przepisach o kompatybilności elektromagnetycznej, w zakresie wynikającym z ich przeznaczenia.

(art. 153 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego)

W zakres wymagań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia, wchodzi w szczególności następujące wymagania:

- 1) na urządzeniu radiowym, a w przypadku braku takiej możliwości, w dołączonej dokumentacji, zamieszcza się podstawowe informacje, których znajomość i stosowanie są warunkiem, aby urządzenie radiowe było użytkowane bezpiecznie i zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 2) urządzenie radiowe, łącznie z jego częściami składowymi, jest wykonane w sposób zapewniający jego bezpieczny oraz prawidłowy montaż i przyłączenie;
- 3) w celu ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez urządzenie radiowe, stosuje się odpowiednie środki techniczne zapewniające:
  - a) ochronę osób oraz zwierząt domowych przed niebezpieczeństwem urazu fizycznego lub innej szkody, mogących powstać w wyniku bezpośredniego lub pośredniego kontaktu,
  - b) niedopuszczenie do wytworzenia temperatury, łuków lub promieniowania, które mogłyby spowodować niebezpieczeństwo,
  - c) ochronę osób, zwierząt domowych oraz mienia przed niebezpieczeństwem o charakterze nieelektrycznym, które, jak wynika z doświadczenia, może być spowodowane przez urządzenie radiowe,
  - d) odpowiednią do przewidywanych warunków izolację;
- 4) w celu ochrony przed zagrożeniami mogącymi powstać wskutek oddziaływania na urządzenie radiowe czynników zewnętrznych, stosuje się odpowiednie środki techniczne zapewniające, że to urządzenie radiowe nie naraża osób, zwierząt domowych oraz mienia na zagrożenia wynikające z:
  - a) jego właściwości mechanicznych,
  - b) wpływów niemechanicznych, w dających się przewidzieć warunkach otoczenia,
  - c) przeciążeń, w możliwych do przewidzenia okolicznościach;
- 5) urządzenie radiowe jest projektowane i wytwarzane w taki sposób, aby zapewniona była jego zgodność z zasadami ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w pkt 3 i 4,

w sytuacji gdy jest ono użytkowane w sposób zgodny z przeznaczeniem i utrzymywane we właściwym stanie technicznym.

(art. 153 ust. 1a Prawa telekomunikacyjnego)

Urządzenia radiowe powinny spełniać również dodatkowe wymagania dla poszczególnych kategorii lub klas urządzeń radiowych, wynikające z przepisów Unii Europejskiej oraz z przepisów rozporządzenia ministra właściwego do spraw informatyzacji.

(art. 153 ust. 1b Prawa telekomunikacyjnego)

Dotychczas powyższe przepisy nie zostały uchwalone.

Zasady ogólne

Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami zasadniczymi.

Producent dokonuje oceny zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami. Ocena zgodności obejmuje wszystkie przewidywane warunki eksploatacji, a w przypadku wymagań dotyczących zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia również dające się racjonalnie przewidzieć warunki. Jeżeli urządzenie radiowe może występować w różnych konfiguracjach, ocena zgodności potwierdza, czy urządzenie to spełnia wymagania zasadnicze we wszystkich możliwych konfiguracjach.

Domniemywa się, że urządzenie radiowe jest zgodne z wymaganiami zasadniczymi, jeżeli jest zgodne z odpowiednimi obejmującymi je postanowieniami norm zharmonizowanych lub ich częściami.

Wymagania zasadnicze dotyczące oddawanych do użytku i wykorzystywanych urządzeń radiowych, odnoszą się do sytuacji, w których urządzenia te są odpowiednio zainstalowane i konserwowane oraz używane zgodnie z przeznaczeniem.

Obowiązki podmiotów gospodarczych

Producent jest obowiązany:

- ✓ zapewnić, żeby urządzenie radiowe zostało zaprojektowane i wytworzone zgodnie z wymaganiami;
- ✓ sporządzić dokumentację techniczną urządzenia radiowego;
- ✓ przeprowadzić lub zlecić przeprowadzenie procedury oceny zgodności;
- ✓ sporządzić deklarację zgodności i umieścić oznakowanie CE;
- ✓ zapewnić stosowanie procedur mających na celu utrzymanie zgodności produkcji seryjnej z wymaganiami, z uwzględnieniem zmian w projekcie lub cechach charakterystycznych urządzenia radiowego oraz w innych dokumentach, w odniesieniu do których jest deklarowana jego zgodność;
- ✓ przechowywać przez 10 lat od dnia wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu dokumentację techniczną, deklarację zgodności oraz dokumentację niezbędną do wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami;
- ✓ umieścić na urządzeniu radiowym lub - w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają - na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego:
  - 1) nazwę typu, numer partii lub serii lub inną informację umożliwiającą identyfikację tego urządzenia;

- 2) swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy;

Pocztowy adres kontaktowy podaje się w języku polskim.

- ✓ na opakowaniu oraz w instrukcjach towarzyszących urządzeniom radiowym klasy 2 umieścić informacje umożliwiające określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia;
- ✓ załączyć do urządzenia radiowego, podlegającego obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami zasadniczymi, sporządzone w jasnej, zrozumiałej i czytelnej formie, w języku polskim:

- 1) kopię deklaracji zgodności lub uproszczoną deklarację zgodności zawierającą adres internetowy, pod którym można uzyskać pełny tekst deklaracji zgodności;
- 2) instrukcje obsługi oraz informacje na temat bezpieczeństwa;

Instrukcje obsługi obejmują informacje wymagane w celu wykorzystywania urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. Informacje takie obejmują, w stosownych przypadkach, opis dodatkowych elementów i komponentów, w tym opis oprogramowania, które umożliwiają używanie urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. W przypadku urządzeń radiowych celowo emitujących fale radiowe wymagane jest również podanie następujących informacji:

- 1) zakresu częstotliwości, w którym pracuje urządzenie radiowe;
- 2) maksymalnej mocy częstotliwości radiowej emitowanej w zakresie częstotliwości, w którym pracuje urządzenie radiowe.

- ✓ zapewnić, aby urządzenie radiowe było skonstruowane w taki sposób, aby można było go używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszenia mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania częstotliwości;
- ✓ prowadzić i analizować ewidencje skarg dotyczących urządzeń radiowych, urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami i przypadków odzyskania urządzeń radiowych;
- ✓ badać w uzasadnionych przypadkach próbki urządzeń radiowych udostępnionych na rynku, w szczególności z uwagi na zagrożenie stwarzane przez urządzenie radiowe;
- ✓ informować dystrybutorów o odzyskaniu urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami oraz o urządzeniach radiowych stwarzających zagrożenie;
- ✓ niezwłocznie podjąć działania w celu zapewnienia zgodności urządzenia radiowego, jego wycofania z obrotu lub odzyskania - w przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że jest on niezgodny z wymaganiami;
- ✓ niezwłocznie informować Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz właściwe organy nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej, a także państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w których urządzenie radiowe zostało udostępnione, o stwarzanym przez nie zagrożeniu, podając szczegółowe informacje, dotyczące w szczególności niezgodności z wymaganiami i podjętych działań;

- ✓ udzielać na uzasadnione żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacji i udostępnić dokumentację w języku polskim, w postaci papierowej lub elektronicznej, w celu wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami;
- ✓ na żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej współpracować w celu usunięcia zagrożenia, jakie stwarza urządzenie radiowe wprowadzone przez niego do obrotu.

Na podstawie pisemnego pełnomocnictwa producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.

Upoważniony przedstawiciel wykonuje obowiązki producenta, określone w pisemnym pełnomocnictwie, z wyjątkiem obowiązków w zakresie: zapewnienia, żeby urządzenie radiowe zostało zaprojektowane i wytworzone zgodnie z wymaganiami oraz sporządzenia dokumentacji technicznej urządzenia radiowego.

Pełnomocnictwo obejmuje, co najmniej wykonywanie obowiązku odnośnie przechowywania przez 10 lat od dnia wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu dokumentacji technicznej, deklaracji zgodności oraz dokumentacji niezbędnej do wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami.

Importer jest obowiązany:

- wprowadzać do obrotu wyłącznie urządzenie radiowe, które spełnia wymagania;
- zapewnić, żeby producent spełnił obowiązki w zakresie: sporządzenia dokumentacji technicznej urządzenia radiowego, przeprowadzenia procedury oceny zgodności, sporządzenia deklaracji zgodności i umieszczenia oznakowania CE, umieszczenia na urządzeniu radiowym, na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego informacji umożliwiających identyfikację urządzenia radiowego i danych producenta, a także dołączenia kopii deklaracji zgodności lub uproszczonej deklaracji zgodności, instrukcji obsługi oraz informacji na temat bezpieczeństwa urządzenia radiowego, a w przypadku urządzenia radiowego klasy 2 także umieszczenia na opakowaniu oraz w instrukcjach towarzyszących urządzeniu informacje umożliwiające określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia;
- nie wprowadzać do obrotu ani nie oddawać do użytku urządzenia radiowego, co do którego istnieje uzasadniona wątpliwość w zakresie spełniania wymagań;
- umieścić na urządzeniu radiowym swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy. Jeżeli nie jest możliwe umieszczenie tych danych na urządzeniu radiowym, w szczególności ze względu na jego wielkość lub konieczność otwarcia opakowania w celu podania danych importera, importer umieszcza je na opakowaniu lub w dołączonym do urządzenia radiowego dokumencie. Dane te powinny być podane w języku polskim;
- zapewnić, żeby do urządzenia radiowego dołączone były instrukcje, informacje dotyczące bezpieczeństwa użytkowania, sporządzone w języku polskim w sposób jasny, zrozumiały i czytelny;

- przechowywać przez 10 lat od dnia wprowadzenia wyrobu do obrotu kopię deklaracji zgodności i zapewnić udostępnienie dokumentacji technicznej Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
- zapewnić, żeby warunki przechowywania i transportu urządzenia radiowego nie wpływały negatywnie na zgodność z wymaganiami w czasie, gdy ponosi on odpowiedzialność za urządzenie radiowe;
- prowadzić i analizować ewidencje skarg dotyczących urządzeń radiowych, urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami i przypadków odzyskania urządzeń radiowych;
- badać w uzasadnionych przypadkach próbki urządzeń radiowych udostępnionych na rynku, w szczególności z uwagi na zagrożenie stwarzane przez urządzenie radiowe;
- informować dystrybutorów o odzyskaniu urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami oraz o urządzeniach radiowych stwarzających zagrożenie;
- niezwłocznie podjąć działania w celu zapewnienia zgodności urządzenia radiowego, jego wycofania z obrotu lub odzyskania - w przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że jest on niezgodny z wymaganiami;
- niezwłocznie informować Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz właściwe organy nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej, a także państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w których urządzenie radiowe zostało udostępnione, a także producenta lub dystrybutora o stwarzanym przez urządzenie radiowe zagrożeniu, podając szczegółowe informacje, dotyczące w szczególności niezgodności z wymaganiami i podjętych działań;
- udzielać na uzasadnione żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacji i udostępnić dokumentację w języku polskim, w postaci papierowej lub elektronicznej, w celu wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami;
- na żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej współpracować w celu usunięcia zagrożenia, jakie stwarza urządzenie radiowe wprowadzone przez niego do obrotu.

Deklaracja zgodności

Deklaracja zgodności dla urządzenia radiowego stwierdza, że wykazano spełnienie jego wymagań zasadniczych.

Deklarację zgodności tłumaczy na język polski podmiot, który udostępnił lub oddał do użytku urządzenie radiowe na polskim rynku, jeżeli została sporządzona w innym języku.

Deklaracja zgodności musi być zgodna z aktualnym stanem prawnym i faktycznym.

W deklaracji zgodności zamieszcza się następujące elementy:

- 1) tytuł „deklaracja zgodności”;
- 2) numer deklaracji zgodności, o ile producent tak postanowił;
- 3) miejsce i datę wystawienia deklaracji zgodności;
- 4) nazwę, typ oraz numer urządzenia radiowego, typu, partii lub serii urządzenia radiowego, którego deklaracja dotyczy;
- 5) nazwę i adres producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela;

- 6) wskazanie, iż deklarację zgodności wydaje się na wyłączną odpowiedzialność producenta;
- 7) dane identyfikacyjne urządzenia radiowego, którego deklaracja dotyczy, inne niż wskazane w pkt 2, które opisują urządzenie radiowe i umożliwiają jego identyfikowalność (w razie konieczności identyfikacji urządzenia radiowego deklaracja zgodności może zawierać wystarczająco wyraźny obraz barwny);
- 8) wskazanie informacji o zgodności urządzenia radiowego z dyrektywą 2014/53/UE oraz w przypadku, gdy dane urządzenie radiowe podlega wymaganiom innego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, wskazanie zgodności urządzenia radiowego z tym prawodawstwem;
- 9) odwołanie do norm zharmonizowanych, które zastosowano, lub do innych specyfikacji technicznych, w stosunku do których deklarowana jest zgodność; odwołania powinny zostać podane wraz z ich numerami identyfikacyjnymi i wersjami oraz w stosownych przypadkach z datą wydania;
- 10) wskazanie, że jednostka notyfikowana przeprowadziła badanie typu UE i wydała certyfikat badania typu UE oraz wskazanie nazwy i numeru tej jednostki notyfikowanej - w przypadku gdy zostało przeprowadzone badanie typu UE;
- 11) opis elementów dodatkowych lub komponentów, w tym oprogramowania, które umożliwiają działanie urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem i które są objęte deklaracją zgodności;
- 12) podpis, z podaniem imienia i nazwiska, oraz wskazanie stanowiska osoby upoważnionej do składania podpisu w imieniu producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

Uproszczona Deklaracja zgodności

W uproszczonej deklaracji zgodności zamieszcza się następujące elementy:

- 1) nazwę producenta;
- 2) określenie typu urządzenia;
- 3) oświadczenie producenta, że dany typ urządzenia radiowego jest zgodny z dyrektywą 2014/53/UE;
- 4) wskazanie adresu internetowego, pod którym dostępny jest pełny tekst deklaracji zgodności.

Oznakowanie CE

Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem go do użytku producent, po wystawieniu deklaracji zgodności, umieszcza na urządzeniu oznakowanie CE.

Po oznakowaniu CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami na podstawie systemu pełnego zapewnienia jakości.

Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej musi mieć taką samą wysokość jak oznakowanie CE i umieszczany jest przez jednostkę notyfikowaną lub producenta, według wskazówek jednostki notyfikowanej.

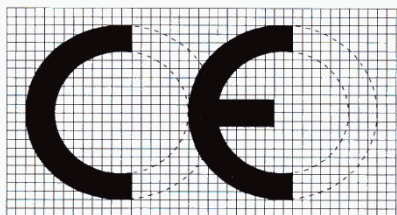
Oznakowanie CE umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały na urządzeniu radiowym lub jego tablicy znamionowej, chyba że nie ma takiej możliwości lub jest to

nieuzasadnione z uwagi na rodzaj urządzenia radiowego. Oznakowanie CE umieszcza się również w sposób widoczny i czytelny na opakowaniu.

Ze względu na rodzaj urządzeń radiowych wysokość oznakowania CE umieszczonego na urządzeniu radiowym może być mniejsza niż 5 mm, pod warunkiem, że pozostaje ono widoczne i czytelne.

Obok oznakowania CE mogą być umieszczone inne znaki, pod warunkiem że nie zmniejszają widoczności i czytelności oznakowania CE.

Wzór oznakowania znakiem zgodności:

Urządzenia radiowe klasy 2

Urządzenie radiowe, wobec którego państwo członkowskie stosuje ograniczenia w zakresie wprowadzania go do obrotu lub oddawania do użytku, lub wobec którego obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia radiowego, stanowi urządzenie klasy 2.

W przypadku urządzenia klasy 2 informacje dostępne na opakowaniu oraz podane w instrukcjach towarzyszących urządzeniom radiowym umożliwiają określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia.

Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2017/1354 z dnia 20 lipca 2017 r. określające sposób podawania informacji przewidzianych w art. 10 ust. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE precyzuje, w jaki sposób powinno następować podawanie powyższych informacji.

Na opakowaniu urządzenia radiowego umieszcza się w sposób widoczny i czytelny:

- a) piktogram lub
- b) zwrot "Ograniczenia lub wymagania w" w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie, a po nich podane skróty nazw państw członkowskich, w których istnieją takie ograniczenia lub wymagania.

Piktogram

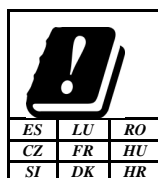
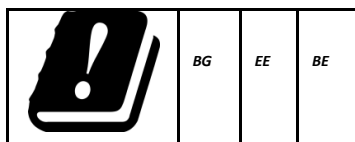
1. Piktogram ma postać tabeli.
2. Piktogram zawiera następujący symbol:

3. Na piktogramie wymienia się – poniżej lub obok symbolu tabeli skróty nazw państw członkowskich, w których istnieją jakiekolwiek ograniczenia w oddawaniu do użytku lub wymagania dotyczące konieczności uzyskania zezwolenia.

4. Piktogram i jego treść mogą mieć różne wersje (np. kolor, wypełnienie lub kontur, grubość linii), pod warunkiem że nie przestają być widoczne i czytelne.

5. Przykłady piktogramu:

Skróty

Stosuje się następujące skróty nazw państw członkowskich: Belgia (BE), Bułgaria (BG), Republika Czeska (CZ), Dania (DK), Niemcy (DE), Estonia (EE), Irlandia (IE), Grecja (EL), Hiszpania (ES), Francja (FR), Chorwacja (HR), Włochy (IT), Cypr (CY), Łotwa (LV), Litwa (LT), Luksemburg (LU), Węgry (HU), Malta (MT), Niderlandy (NL), Austria (AT), Polska (PL), Portugalia (PT), Rumunia (RO), Słowenia (SI), Słowacja (SK), Finlandia (FI), Szwecja (SE) i Zjednoczone Królestwo (UK).

W instrukcji towarzyszącej urządzeniu radiowemu podaje się w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie, wykaz państw członkowskich i obszarów geograficznych w obrębie państw członkowskich, w których istnieją takie ograniczenia lub wymagania, a także rodzaje ograniczeń lub wymagań obowiązujących w każdym państwie członkowskim i na każdym obszarze geograficznym w obrębie danego państwa członkowskiego.

Obowiązek podawania informacji w sposób wskazany w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji będzie wymagany dopiero od **9 sierpnia 2018 r.** Jednakże po **8 sierpnia 2017 r.** producent lub jego upoważniony przedstawiciel mogą wprowadzać do obrotu urządzenie radiowe klasy 2, którego opakowanie oraz instrukcje towarzyszące będą zawierać informacje, o których mowa w art. 10 ust. 10 dyrektywy RED oraz art. 154 ust. 1a Prawa telekomunikacyjnego, podane w sposób wskazany w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji. Do **8 sierpnia 2018 r.** możliwe jest podawanie informacji o powyższych ograniczeniach na opakowaniu lub w instrukcjach towarzyszących w sposób określony przez producenta urządzenia lub też w sposób wskazany w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji. Po **8 sierpnia 2018 r.** podawanie informacji o ograniczeniach powinno następować już wyłącznie tak, jak to określono w Rozporządzeniu Wykonawczym.

Urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku, stanowią urządzenia klasy 1.

Przykładowa lista urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1:

<http://www.uke.gov.pl/urzadzenia-klasy-1-15496>

Dokumentacja techniczna

Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem do użytku i jest systematycznie aktualizowana.

Dokumentacja techniczna zawiera wszystkie istotne dane i informacje dotyczące środków zastosowanych przez producenta, aby zapewnić zgodność urządzenia radiowego z wymaganiami.

Dokumentacja techniczna zawiera, co najmniej, następujące elementy:

- 1) ogólny opis urządzenia radiowego, obejmujący:
  - a) zdjęcia lub ilustracje przedstawiające cechy zewnętrzne, oznakowanie i układ wewnętrzny,
  - b) identyfikację wersji oprogramowania mającego wpływ na zgodność z wymaganiami;
  - c) informacje dla użytkownika i instrukcje instalacji;
- 2) projekt koncepcyjny i rysunki dotyczące produkcji oraz schematy elementów, podzespołów, obwodów i innych podobnych części;
- 3) opisy i wyjaśnienia, niezbędne do zrozumienia rysunków i schematów, o których mowa w pkt 2, oraz działania urządzenia radiowego;
- 4) wykaz norm zharmonizowanych, stosowanych w całości lub częściowo, oraz, jeżeli takie normy zharmonizowane nie zostały zastosowane, opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia wymagań, w tym wykaz innych zastosowanych specyfikacji technicznych; w przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane;
- 5) kopię deklaracji zgodności;
- 6) jeżeli zastosowano moduły oceny zgodności: badanie typu UE oraz ocena zgodności z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji, kopię certyfikatu badania typu UE i załączników do niego, dostarczonych przez daną jednostkę notyfikowaną;
- 7) wyniki dokonanych obliczeń projektowych, przeprowadzonych badań i innych podobnych działań;
- 8) sprawozdania z badań;
- 9) wyjaśnienie zgodności z wymogiem zapewnienia, aby urządzenie radiowe było skonstruowane w taki sposób, aby można było go używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszenia mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania częstotliwości oraz ewentualnego umieszczenia na opakowaniu informacji umożliwiających określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia.

DYREKTYWA RTTE

R&TTE – urządzenie radiowe (*Radio Equipment*) + urządzenie telekomunikacyjne końcowe (*Telecommunications Terminal Equipment*)

Akty prawne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych (Dz. Urz. UE L 91 z 7.04.1999, str. 10);
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 655) – **w brzmieniu obowiązującym w dniu 12 czerwca 2016 r.**;
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800 ze zm.) – **w brzmieniu obowiązującym w dniu 12 czerwca 2016 r.**;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 kwietnia 2004 r. w sprawie dokonywania oceny zgodności telekomunikacyjnych urządzeń końcowych przeznaczonych do dołączania do zakończeń sieci publicznej i urządzeń radiowych z zasadniczymi wymaganiami oraz ich oznakowania (Dz. U. Nr 73, poz. 659 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 października 2004 r. w sprawie sposobu i wzoru oznakowania znakiem ostrzegawczym urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 2 (Dz. U. Nr 232, poz. 2335).

Zakres przedmiotowy

Urządzenia radiowe:

- ✓ urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do nadawania, odbioru lub transmisji informacji, niezależnie od ich rodzaju, umożliwiające komunikowanie się przy pomocy emisji lub odbioru fal radiowych (fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych od 9 kHz do 3000 GHz.)

Urządzenia radiowe nieobjęte Dyrektywą

- urządzenia przeznaczone do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędące przedmiotem oferty handlowej, w tym :
  - a) zestawy części do montażu urządzeń,
  - b) urządzenia zmodyfikowane przez radioamatorów dla własnych potrzeb w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej,
  - c) urządzenia zbudowane samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej
- urządzeń przystosowanych wyłącznie do odbioru sygnałów radiofonicznych i telewizyjnych
- urządzenia wyposażenia radiokomunikacyjnego objęte przepisami o wyposażeniu morskim
- przewodów i kabli przeznaczonych do instalacji elektrycznych i telekomunikacyjnych
- urządzenia przeznaczone do zastosowania w lotnictwie cywilnym z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do zarządzania ruchem lotniczym

Wymagania zasadnicze

Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku powinny spełniać wymagania w zakresie:

- 1) ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkownika;
- 2) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych;
- 3) kompatybilności elektromagnetycznej w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, w zakresie wynikającym z ich przeznaczenia.

(art. 153 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego)

Zasady ogólne

Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami zasadniczymi.

Producent dokonuje oceny zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami.

Domniemywa się, że urządzenie radiowe jest zgodne z wymaganiami zasadniczymi, jeżeli jest zgodne z odpowiednimi obejmującymi je postanowieniami norm zharmonizowanych lub ich częściami.

Producent lub jego upoważniony przedstawiciel załącza do urządzenia informacje o przeznaczeniu danego urządzenia oraz udostępnia każdemu zainteresowanemu deklarację zgodności danego urządzenia z zasadniczymi wymaganiami, dołączając do każdego egzemplarza urządzenia:

- deklarację zgodności lub
- oświadczenie producenta o zgodności urządzenia z zasadniczymi wymaganiami o następującej treści "Niniejszym (nazwa producenta) oświadczam, że (nazwa urządzenia) jest zgodne z zasadniczymi wymaganiami oraz innymi stosownymi postanowieniami dyrektywy 1999/5/WE, wraz z informacją o miejscu publikacji i sposobie udostępniania deklaracji zgodności.

W odniesieniu do urządzeń radiowych dołącza również informacje o przeznaczeniu danego urządzenia powinny umożliwiać identyfikację kraju lub obszaru geograficznego, na którym dane urządzenie może być wykorzystywane.

Treść deklaracji zgodności

- imię i nazwisko lub nazwa producenta albo jego upoważnionego przedstawiciela oraz jego siedziba i adres;
- nazwa i typ urządzenia, którego deklaracja dotyczy;
- dokumenty techniczne, na podstawie których jest deklarowana zgodność, oraz działania podjęte w celu zapewnienia zgodności urządzenia z zasadniczymi wymaganiami, w tym zastosowane normy zharmonizowane;
- dyrektywy, z którymi urządzenie jest zgodne;
- data wystawienia, imię i nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej do wystawienia deklaracji.

Oznakowanie CE

Oznakowanie CE umieszcza się:

- na urządzeniu lub jego tablicy znamionowej;

- na opakowaniu urządzenia;
- w instrukcji obsługi.

Oznakowanie CE umieszcza się w sposób czytelny i trwały.

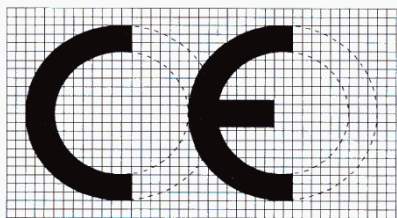
Producent lub jego upoważniony przedstawiciel obok oznakowania CE umieszcza numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli taka jednostka brała udział w ocenie zgodności urządzenia z zasadniczymi wymaganiami.

Obok oznakowania CE mogą być umieszczone inne znaki, pod warunkiem że nie zmniejszają widoczności i czytelności oznakowania CE.

Wysokość znaku zgodności nie może być mniejsza niż 5 mm, chyba że nie jest to możliwe z powodu konstrukcji urządzenia.

Oznakowanie można proporcjonalnie skalować.

Wzór oznakowania znakiem zgodności:

Znak ostrzegawczy urządzeń klasy 2

Urządzenia radiowe, wobec których Państwa Członkowskie Unii Europejskiej stosują ograniczenia w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku ze względu na:

- 1) pracę urządzenia w zakresie częstotliwości, których wykorzystanie nie zostało zharmonizowane na terytorium tych państw,
- 2) efektywność wykorzystania zakresów częstotliwości;
- 3) eliminowanie szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych;
- 4) ochronę zdrowia publicznego,

stanowią urządzenia klasy 2 i przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku powinny być oznakowane znakiem ostrzegawczym przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

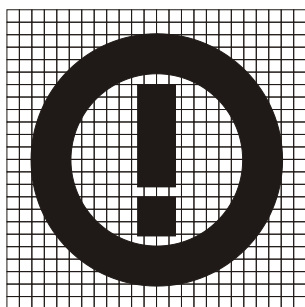
Oznakowanie znakiem ostrzegawczym umieszcza się w widocznym miejscu w sposób czytelny i trwały:

- 1) na urządzeniu lub jego tablicy znamionowej;
- 2) na opakowaniu urządzenia;
- 3) w instrukcji obsługi urządzenia;
- 4) w dokumencie gwarancyjnym dołączonym do urządzenia.

Oznakowanie znakiem ostrzegawczym powinno być umieszczone również w dokumentach zawierających informacje o przeznaczeniu danego urządzenia i ograniczeniach w jego użytkowaniu.

Wzór oznakowania znakiem ostrzegawczym.

Urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku, stanowią urządzenia klasy 1.

Przykładowa lista urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1:

<http://www.uke.gov.pl/urzadzenia-klasy-1-15496>

Dokumentacja techniczna

Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem do użytku i jest systematycznie aktualizowana.

Dokumentacja techniczna zawiera, w szczególności:

- 1) ogólny opis urządzenia;
- 2) schemat konstrukcyjny urządzenia oraz rysunki wykonawcze i schematy blokowe połączeń elementów, podzespołów i obwodów, wraz z opisami i wyjaśnieniami niezbędnymi do zrozumienia zasad działania urządzenia;
- 3) wykaz norm zharmonizowanych zastosowanych w całości lub częściowo, a w przypadku niezastosowania tych norm –, opisy i wyjaśnienia dotyczące rozwiązań przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań;
- 4) wyniki wykonanych obliczeń projektowych i wyniki ich weryfikacji;
- 5) sprawozdania z przeprowadzonych badań.

IV. DYREKTYWA EMC

EMC (*ElectroMagnetic Compatibility*) – kompatybilność elektromagnetyczna

Akty prawne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. U. UE L 218 z dnia 13.08.2010, str. 10);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. Nr 82, poz. 556 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2016 r. poz. 542 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.);

Zakres przedmiotowy

Urządzenia stanowiące:

- aparaturę - każdy gotowy wyrób lub zespół wyrobów, które są dostępne w obrocie jako odrębne jednostki funkcjonalne przeznaczone do używania lub do montażu przez użytkownika oraz zdolne do wywoływania zaburzeń elektromagnetycznych lub podatne na nie;
- komponent - wyrób o różnym stopniu złożoności przeznaczony do montażu w aparaturze przez użytkownika, który może wytwarzać zaburzenia elektromagnetyczne lub na którego działanie takie zaburzenia mogą mieć wpływ;
- instalację ruchomą - połączenie kilku rodzajów aparatury albo połączenie aparatury i innych wyrobów, którego przeznaczeniem jest używanie w różnych lokalizacjach;
- instalację stacjonarną - połączenie kilku rodzajów aparatury albo połączenie aparatury i innych wyrobów, którego przeznaczeniem jest używanie w określonej i stałej lokalizacji.

Urządzenia nieobjęte Dyrektywą

Urządzenia, które nie są zdolne do wywoływania w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innych urządzeń występujących w tym środowisku oraz urządzenia, które są odporne na zaburzenia elektromagnetyczne występujące zwykle podczas ich używania zgodnie z przeznaczeniem.

Dodatkowo, nie podlegają Dyrektywie:

- odbiorcze części urządzeń radiowych oraz urządzeń radiowych nadawczych i nadawczo-odbiorczych;
- urządzenia przeznaczone do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, nieudostępnione na rynku, w tym także zestawy części do montażu urządzeń oraz urządzeń zmodyfikowanych przez radioamatorów na własne potrzeby w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej;

- urządzenia telekomunikacyjne, w rozumieniu art. 2 pkt 46 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, przeznaczone do używania wyłącznie przez:
  - a) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane oraz organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – na własne potrzeby,
  - b) organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - w sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki na potrzeby Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej,
  - c) jednostki sił zbrojnych obcych państw oraz jednostki organizacyjne innych zagranicznych organów państwowych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną - w czasie pobytu,
  - d) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego - na własne potrzeby,
  - e) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – na własne potrzeby,
  - f) przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swoje siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów,
  - g) jednostki organizacyjne Służby Więziennej - na własne potrzeby,
  - h) komórki organizacyjne przeprowadzające czynności wywiadu skarbowego, które wchodzi w skład jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej nadzorowanych lub podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych – na własne potrzeby
- wyroby medyczne, wyposażenie wyrobów medycznych, wyroby medyczne do diagnostyki in vitro, wyposażenie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz aktywnych wyrobów medycznych do implantacji, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 107, poz. 679);
- pojazdy w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137) oraz części pojazdów, z wyłączeniem pojazdów wolnobieżnych;
- wyroby lotnicze, części i akcesoriów w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylającego dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz. Urz. UE L 79 z 19.03.2008, str. 1, z późn. zm.);
- specjalnie skonstruowane zestawy do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w instytutach badawczych.

Wymagania zasadnicze

- 1) niewywoływanie w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innego urządzenia występującego w tym środowisku oraz
- 2) posiadania wymaganej odporności na zaburzenia elektromagnetyczne.

Wymaganie, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy przyrządów pomiarowych w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.).

Zasady ogólne

Aparatura oraz instalacja stacjonarna przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami.

Oceny zgodności dokonuje producent.

Domniemywa się, że aparatura spełnia zasadnicze wymagania, jeśli jest zgodna z normami zharmonizowanymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku lub ich częściami.

Ocenę zgodności aparatury przeprowadza się dla wszystkich warunków działania tej aparatury, do jakich jest ona przeznaczona.

W przypadku aparatury, która może być wytwarzana i używana w różnych konfiguracjach, ocenę zgodności aparatury przeprowadza się dla wszystkich reprezentatywnych konfiguracji zgodnych z przeznaczeniem aparatury. W tym przypadku wystarczające jest przeprowadzenie oceny zgodności aparatury w konfiguracji dającej największy poziom zaburzeń elektromagnetycznych i konfiguracji wykazującej najmniejszą odporność na działanie takich zaburzeń.

Obowiązki podmiotów gospodarczych

Producent jest obowiązany:

- ✓ zapewnić, żeby urządzenie zostało zaprojektowane i wytworzone zgodnie z wymaganiami;
- ✓ sporządzić dokumentację techniczną urządzenia;
- ✓ przeprowadzić lub zlecić przeprowadzenie procedury oceny zgodności;
- ✓ sporządzić deklarację zgodności i umieścić oznakowanie CE;
- ✓ zapewnić stosowanie procedur mających na celu utrzymanie zgodności produkcji seryjnej z wymaganiami, z uwzględnieniem zmian w projekcie lub cechach charakterystycznych urządzenia radiowego oraz w innych dokumentach, w odniesieniu do których jest deklarowana jego zgodność
- ✓ przechowywać przez 10 lat od dnia wprowadzenia urządzenia do obrotu dokumentację techniczną, deklarację zgodności oraz dokumentację niezbędną do wykazania zgodności urządzenia z wymaganiami;
- ✓ umieścić na urządzeniu, a przypadku braku takiej możliwości – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do urządzenia oraz w instrukcji obsługi:
  - 1) nazwę typu, numer partii lub serii lub inną informację umożliwiającą identyfikację tego urządzenia;

- 2) swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy;

Pocztowy adres kontaktowy podaje się w języku polskim.

- ✓ załączyć do urządzenia oraz zamieścić w instrukcji obsługi informacje w sprawie środków ostrożności, które należy podjąć podczas montowania, instalacji, konserwacji i używania urządzenia, w celu zapewnienia spełniania przez urządzenie zasadniczych wymagań w momencie oddania do użytku;
- ✓ załączyć do urządzenia, którego używanie na terenie zabudowy mieszkaniowej nie zapewnia jego zgodności z zasadniczymi wymaganiami oraz zamieścić w instrukcji obsługi, wskazanie ograniczeń w używaniu urządzenia wraz z wykazem norm zharmonizowanych właściwych dla tego rodzaju urządzenia oraz umieścić odpowiednią informację na opakowaniu, jeżeli takie istnieje;
- ✓ zamieścić w instrukcji obsługi inne informacje niezbędne do używania urządzenia;
- ✓ prowadzić i analizować ewidencje skarg dotyczących urządzeń, urządzeń niezgodnych z wymaganiami i przypadków odzyskania urządzeń;
- ✓ badać w uzasadnionych przypadkach próbki urządzeń udostępnionych na rynku, w szczególności z uwagi na zagrożenie stwarzane przez urządzenie;
- ✓ informować dystrybutorów o odzyskaniu urządzeń niezgodnych z wymaganiami oraz o urządzeniach stwarzających zagrożenie;
- ✓ niezwłocznie podjąć działania w celu zapewnienia zgodności urządzenia, jego wycofania z obrotu lub odzyskania - w przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że jest on niezgodny z wymaganiami;
- ✓ niezwłocznie informować Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz właściwe organy nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej, a także państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w których urządzenie zostało udostępnione, o stwarzanym przez nie zagrożeniu, podając szczegółowe informacje, dotyczące w szczególności niezgodności z wymaganiami i podjętych działań;
- ✓ udzielać na uzasadnione żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacji i udostępnić dokumentację w języku polskim, w postaci papierowej lub elektronicznej, w celu wykazania zgodności urządzenia z wymaganiami;
- ✓ na żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej współpracować w celu usunięcia zagrożenia, jakie stwarza urządzenie wprowadzone przez niego do obrotu.

Na podstawie pisemnego pełnomocnictwa producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.

Upoważniony przedstawiciel wykonuje obowiązki producenta, określone w pisemnym pełnomocnictwie, z wyjątkiem obowiązków w zakresie: zapewnienia, żeby urządzenie zostało zaprojektowane i wytworzone zgodnie z wymaganiami oraz sporządzenia dokumentacji technicznej urządzenia.

Pełnomocnictwo obejmuje, co najmniej wykonywanie obowiązku odnośnie przechowywania przez 10 lat od dnia wprowadzenia urządzenia do obrotu dokumentacji technicznej, deklaracji zgodności oraz dokumentacji niezbędnej do wykazania zgodności urządzenia z wymaganiami.

Importer jest obowiązany:

- wprowadzać do obrotu wyłącznie urządzenie, które spełnia wymagania;
- zapewnić, żeby producent spełnił obowiązki w zakresie: sporządzenia dokumentacji technicznej urządzenia, przeprowadzenia procedury oceny zgodności, sporządzenia deklaracji zgodności i umieszczenia oznakowania CE, umieszczenia na urządzeniu, na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia informacji umożliwiających identyfikację urządzenia i danych producenta, a także dołączenia instrukcji obsługi oraz informacji na temat bezpieczeństwa urządzenia;
- nie wprowadzać do obrotu ani nie oddawać do użytku urządzenia, co do którego istnieje uzasadniona wątpliwość w zakresie spełniania wymagań;
- umieścić na urządzeniu swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy. W przypadku braku takiej możliwości, importer umieszcza je na opakowaniu lub w dołączonym do urządzenia dokumencie.
- zapewnić, żeby do urządzenia radiowego dołączone były instrukcje, informacje dotyczące bezpieczeństwa użytkowania, sporządzone w języku polskim w sposób jasny, zrozumiały i czytelny;
- przechowywać przez 10 lat od dnia wprowadzenia wyrobu do obrotu kopię deklaracji zgodności i zapewnić udostępnienie dokumentacji technicznej Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
- zapewnić, żeby warunki przechowywania i transportu urządzenia radiowego nie wpływały negatywnie na zgodność z wymaganiami w czasie, gdy ponosi on odpowiedzialność za urządzenie radiowe;
- prowadzić i analizować ewidencje skarg dotyczących urządzeń radiowych, urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami i przypadków odzyskania urządzeń radiowych;
- badać w uzasadnionych przypadkach próbki urządzeń radiowych udostępnionych na rynku, w szczególności z uwagi na zagrożenie stwarzane przez urządzenie radiowe;
- informować dystrybutorów o odzyskaniu urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami oraz o urządzeniach radiowych stwarzających zagrożenie;
- niezwłocznie podjąć działania w celu zapewnienia zgodności urządzenia radiowego, jego wycofania z obrotu lub odzyskania - w przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że jest on niezgodny z wymaganiami;
- niezwłocznie informować Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz właściwe organy nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej, a także państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w których urządzenie radiowe zostało udostępnione, a także producenta lub dystrybutora o stwarzanym przez urządzenie radiowe zagrożeniu, podając szczegółowe informacje, dotyczące w szczególności niezgodności z wymaganiami i podjętych działań;
- udzielać na uzasadnione żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacji i udostępnić dokumentację w języku polskim, w postaci papierowej lub elektronicznej, w celu wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami;

- na żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej współpracować w celu usunięcia zagrożenia, jakie stwarza urządzenie radiowe wprowadzone przez niego do obrotu.

Deklaracja zgodności

Deklaracja zgodności dla urządzenia stwierdza, że wykazano spełnienie jego wymagań zasadniczych.

Deklarację zgodności tłumaczy na język polski podmiot, który udostępnił lub oddał do użytku urządzenie na polskim rynku, jeżeli została sporządzona w innym języku.

Deklaracja zgodności musi być zgodna z aktualnym stanem prawnym i faktycznym.

W deklaracji zgodności zamieszcza się następujące elementy:

- 1) tytuł „deklaracja zgodności”;
- 2) numer deklaracji zgodności, o ile producent tak postanowił;
- 3) model urządzenia (numer urządzenia, typu, partii lub serii);
- 4) nazwę i adres producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela;
- 5) wskazanie, iż deklarację zgodności wydaje się na wyłączną odpowiedzialność producenta;
- 6) przedmiot deklaracji (identyfikacja urządzenia – w razie konieczności identyfikacji urządzenia deklaracja zgodności może zawierać kolorową ilustrację o wystarczającej rozdzielczości);
- 7) wskazanie informacji o zgodności urządzenia z dyrektywą 2014/30/UE oraz w przypadku, gdy dane urządzenie podlega wymaganiom innego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, wskazanie zgodności urządzenia radiowego z tym prawodawstwem;
- 8) odwołanie do odnośnych norm zharmonizowanych, które zastosowano wraz z datą normy lub do innych specyfikacji technicznych, wraz z datą specyfikacji, w odniesieniu do których deklarowana jest zgodność;
- 9) wydania ich numerami identyfikacyjnymi i wersjami oraz w stosownych przypadkach;
- 10) wskazanie, że jednostka notyfikowana uczestniczyła w procesie oceny zgodności i wydała certyfikat, o ile uczestniczyła w tym procesie;
- 11) miejsce i datę wystawienia deklaracji zgodności;
- 12) podpis, z podaniem imienia i nazwiska, oraz wskazanie stanowiska osoby upoważnionej do składania podpisu w imieniu producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

Oznakowanie CE

Oznakowanie CE umieszcza się na urządzeniu albo jego tablicy znamionowej

W przypadku braku takiej możliwości ze względu na charakter urządzenia, oznakowanie CE umieszcza się:

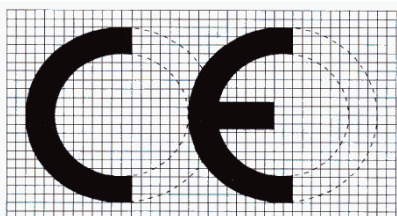
- na opakowaniu urządzenia, oraz
- w dokumentach załączonych do urządzenia.

Oznakowanie CE umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały.

Oprócz oznakowania CE mogą być umieszczone na urządzeniu inne znaki, pod warunkiem że nie zmniejszą widoczności i czytelności oznakowania CE oraz nie będą wprowadzać w błąd co do oznaczenia i formy oznakowania CE.

Oznakowanie CE oznacza także zgodność urządzenia z innymi przepisami wymagającymi oznakowania CE, jeżeli oznakowanie urządzenie takim przepisom podlega.

Wzór oznakowania znakiem zgodności:

Proporcje podane na rysunku muszą być zachowane zarówno przy zwiększaniu, jak i zmniejszaniu rozmiarów oznakowania.

Wysokość oznakowania zgodności nie może być mniejsza niż 5 mm, chyba że nie jest to możliwe z powodu konstrukcji urządzenia.

Dokumentacja techniczna

Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia do obrotu lub oddaniem do użytku i jest systematycznie aktualizowana.

Producent sporządza dokumentację techniczną obejmującą proces projektowania, produkcji i działania urządzenia.

Dokumentacja techniczna umożliwia ocenę zgodności urządzenia z zasadniczymi wymaganiami oraz obejmuje analizę i ocenę ryzyka.

Dokumentacja techniczna obejmuje w szczególności:

- 1) opis urządzenia zawierający informacje umożliwiające jednoznaczna jego identyfikację;
- 2) projekt koncepcyjny i rysunki dotyczące produkcji oraz w szczególności: schematy elementów, podzespołów, obwodów;
- 3) opisy i wyjaśnienia, niezbędne do zrozumienia rysunków i schematów, o których mowa w pkt 2, oraz działania urządzenia;
- 4) wykaz norm zharmonizowanych, stosowanych w całości lub częściowo, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a jeżeli te normy zharmonizowane nie zostały zastosowane, opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań, w tym wykaz innych zastosowanych specyfikacji technicznych; w przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane;
- 6) wyniki dokonanych obliczeń projektowych i przeprowadzonych badań;
- 8) sprawozdania z badań.

Do dokumentacji dołącza się certyfikat badania typu UE, jeżeli w ocenie zgodności urządzenia brała udział jednostka notyfikowana.

V. EKOPROJEKT

Akty prawne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U.UE.L.2009.285.10 ze zm.);
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 655 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie oceny zgodności wyrobów wykorzystujących energię oraz ich oznakowania (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1215);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia oraz czuwania przy podłączeniu do sieci (Dz.U.UE.L.2008.339.45 ze zm.);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów (Dz.U.UE.L.2009.36.8);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy (Dz.U.UE.L.2009.93.3);
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów (Dz.U.UE.L.2009.191.42);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 617/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla komputerów i serwerów (Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013 , str. 13).

Zakres przedmiotowy

Wyroby wykorzystujące energię, o których mowa w w/w Rozporządzeniach Komisji odnoszących się do wymagań dotyczących Ekoprojektu.

- elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe,
- proste set-top boksów (dekodery do odbioru telewizji),
- zasilacze zewnętrzne do elektrycznych i elektronicznych urządzeń gospodarstwa domowego i urządzeń biurowych,
- telewizory,

- komputery i serwery.

Wymagania ekoprojektu

Wymagania, o których mowa w w/w Rozporządzeniach Komisji.

Zasady ogólne

Producent lub jego upoważniony przedstawiciel, przed wprowadzeniem wyrobu wykorzystującego energię do obrotu lub oddaniem go do użytku:

- 1) zapewnia:
  - a) że wyrób wykorzystujący energię spełnia wymagania dotyczące ekoprojektu,
  - b) że dostępna jest odpowiednia dokumentacja techniczna,
  - c) informacje, dotyczące aspektów środowiskowych wyrobu ;
- 2) przeprowadza właściwe procedury oceny zgodności;
- 3) sporządza deklarację zgodności;
- 4) umieszcza na wyrobie wykorzystującym energię oznakowanie CE.

Deklaracja zgodności

Po pozytywnym wyniku oceny zgodności wyrobu wykorzystującego energię z wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu producent lub jego upoważniony przedstawiciel sporządza deklarację zgodności.

Deklaracja zgodności powinna zawierać:

- imię, nazwisko (nazwę) i adres producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela;
- opis i dane identyfikacyjne wyrobu wykorzystującego energię;
- odniesienie do zastosowanych norm zharmonizowanych, jeżeli ma to zastosowanie;
- odniesienie do innych zastosowanych norm i specyfikacji technicznych, jeżeli ma to zastosowanie;
- odniesienie do innych przepisów Unii Europejskiej, dotyczących umieszczania oznakowania CE, jeżeli ma to zastosowanie;
- imię i nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej do sporządzenia deklaracji w imieniu producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

Deklaracja zgodności może obejmować jeden lub więcej wyrobów wykorzystujących energię.

Producent lub jego upoważniony przedstawiciel udostępnia dokumentację dotyczącą wyrobów wykorzystujących energię oraz wyników dokonanej oceny zgodności tych wyrobów z wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu w ciągu 10 dni od dnia otrzymania wniosku organu dokonującego kontroli wyrobów.

Oznakowanie CE

Producent lub jego upoważniony przedstawiciel umieszcza na wyrobie wykorzystującym energię oznakowanie CE, potwierdzające zgodność tego wyrobu z wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu.

Oznakowanie CE umieszcza się bezpośrednio na wyrobie wykorzystującym energię.

W przypadku braku takiej możliwości, oznakowanie CE umieszcza się:

- na opakowaniu wyrobu, oraz

- na towarzyszących dokumentach: instrukcji obsługi lub świadectwie gwarancyjnym.

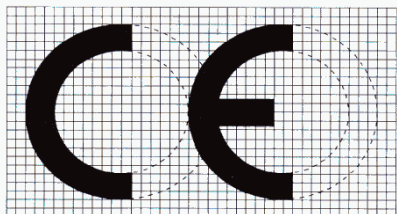
Oznakowanie CE powinno być widoczne, czytelne i nieusuwalne.

Oprócz oznakowania CE mogą być umieszczone na wyrobie, jego opakowaniu, w instrukcji obsługi lub świadectwie gwarancyjnym inne znaki, pod warunkiem że nie zmniejszą widoczności i czytelności oznakowania CE oraz nie sugerują tego znaku.

Wysokość oznakowania zgodności nie może być mniejsza niż 5 mm.

Oznakowanie można proporcjonalnie skalować.

Wzór oznakowania znakiem zgodności:

Dokumentacja techniczna

Producent sporządza dokumentację techniczną zawierającą informacje potwierdzające zgodność wyrobu z odpowiednimi wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu.

Dokumentacja techniczna zawiera w szczególności:

- 1) ogólny opis wyrobu wykorzystującego energię oraz jego przeznaczenie;
- 2) wyniki odpowiednich analiz wykonanych przez producenta z zakresu oceny środowiskowej lub odniesienia do innych analiz lub literatury źródłowej dotyczącej oceny środowiskowej, wykorzystywane przez producenta podczas dokonywania oceny, dokumentowania i określania rozwiązań dotyczących projektu wyrobu wykorzystującego energię;
- 3) profil ekologiczny, jeżeli obowiązek jego sporządzenia wynika z wymagań dotyczących ekoprojektu;
- 4) opis elementów wyrobu wykorzystującego energię związanych z aspektami środowiskowymi tego wyrobu na etapie projektu;
- 5) wykaz odpowiednich norm zharmonizowanych zastosowanych w całości lub częściowo;
- 6) opis rozwiązań przyjętych w celu spełnienia wymagań dotyczących ekoprojektu, jeżeli normy zharmonizowane nie zostały zastosowane lub jeżeli normy te nie zawierają w całości tych wymagań;
- 7) kopię informacji dotyczących aspektów środowiskowych projektu wyrobu wykorzystującego energię;
- 8) wyniki pomiarów wykonanych zgodnie z metodami badań określonymi w wymaganiach dotyczących ekoprojektu.

Producent zamieszcza w dokumentacji technicznej kopię informacji dotyczących aspektów środowiskowych wyrobu wykorzystującego energię mających wpływ na używanie wyrobu, w szczególności informacji:

- 1) dotyczących procesu produkcji wyrobu wykorzystującego energię;
- 2) przeznaczonych dla użytkownika końcowego dotyczących:

- a) charakterystyki środowiskowej i działania wyrobu wykorzystującego energię; informacje te producent dołącza do wyrobu wykorzystującego energię podczas wprowadzania go do obrotu,
  - b) sposobu instalacji, używania i konserwowania wyrobu wykorzystującego energię, w celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania tego wyrobu na środowisko i zapewnienia długiego okresu cyklu życia wyrobu,
  - c) możliwości zastosowania części zamiennych do wyrobu wykorzystującego energię oraz modernizacji wyrobu;
- 3) dotyczących demontażu, recyklingu lub unieszkodliwiania wyrobu wykorzystującego energię z powodu upływu terminu jego używania.

**LISTA WYMAGAŃ W ZAKRESIE OZNAKOWANIA ORAZ INFORMACJI/ DOKUMENTÓW
DOŁĄCZANYCH DO WYROBÓW**

Rodzaj wymagania	RED	RTTE	EMC	Ekoprojekt
Oznakowanie CE	TAK – na urządzeniu lub jego tablicy znamionowej – na opakowaniu urządzenia	TAK – na urządzeniu lub jego tablicy znamionowej – na opakowaniu urządzenia – w instrukcji obsługi	TAK – na aparaturze albo jego tablicy znamionowej w przypadku braku takiej możliwości ze względu na charakter aparatury – na opakowaniu aparatury, – w dokumentach załączonych do aparatury	TAK – na wyrobie w przypadku braku takiej możliwości – na opakowaniu wyrobu – w instrukcji obsługi lub – w świadectwie gwarancyjnym
Numer jednostki notyfikowanej	TAK – jeżeli brała udział w ocenie zgodności	TAK – jeżeli brała udział w ocenie zgodności	NIE	NIE
Znak ostrzegawczy	NIE	TAK – tylko w przypadku urządzeń radiowych klasy 2	NIE	NIE
Deklaracja zgodności dołączana do wyrobu	TAK - lub uproszczona deklaracja zgodności zawierająca adres internetowy, pod którym można uzyskać pełny tekst deklaracji zgodności	TAK - lub oświadczenie producenta o zgodności urządzenia z zasadniczymi wymaganiami wraz z informacją o miejscu publikacji i sposobie udostępniania deklaracji zgodności	NIE	NIE
Inne informacje dołączane do wyrobu	Informacje umieszczane na urządzeniu radiowym lub - w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają - na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego: – nazwa typu, numer partii lub serii lub inna informacja umożliwiająca identyfikację urządzenia; – nazwa, zarejestrowana nazwa handlowa lub zarejestrowany znak towarowy producenta i importera, o ile taki posiadają, oraz	Informacja dołączona do wyrobu - o przeznaczeniu danego urządzenia: w odniesieniu do urządzeń radiowych - umożliwiającą identyfikację kraju lub obszaru geograficznego, na którym dane urządzenie może być wykorzystywane.	Informacje dołączane do aparatury, a w przypadku braku takiej możliwości; na opakowaniu aparatury lub w dokumencie dołączonym do aparatury (instrukcji obsługi): – nazwa typu, numer partii lub serii lub inna informacja umożliwiająca identyfikację aparatury; – nazwisko lub nazwa, zarejestrowana nazwa handlowa lub zarejestrowany znak towarowy producenta i importera, o ile taki posiadają, oraz	NIE

	<p>pocztowy adres kontaktowy;</p> <p>Pocztowy adres kontaktowy podaje się w języku polskim</p> <p>– instrukcje obsługi oraz informacje na temat bezpieczeństwa</p> <p>Instrukcje obsługi obejmują informacje wymagane w celu wykorzystywania urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem.</p> <p>W przypadku urządzeń radiowych celowo emitujących fale radiowe wymagane jest również podanie następujących informacji:</p> <p>1) zakresu częstotliwości, w którym pracuje urządzenie radiowe;</p> <p>2) maksymalnej mocy częstotliwości radiowej emitowanej w zakresie częstotliwości, w którym pracuje urządzenie radiowe</p> <p>Urządzenie radiowe klasy 2 -</p> <p>na opakowaniu oraz w instrukcjach towarzyszących urządzeniu informacje umożliwiające określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia</p>		<p>pocztowy adres kontaktowy;</p> <p>Pocztowy adres kontaktowy podaje się w języku polskim.</p> <p>– informacje w sprawie środków ostrożności, które należy podjąć podczas montowania, instalacji, konserwacji i używania aparatury, w celu zapewnienia spełniania przez aparaturę zasadniczych wymagań w momencie oddania do użytku,</p> <p>– wskazania ograniczeniach w używaniu aparatury wraz z wykazem norm zharmonizowanych właściwych dla danego rodzaju aparatury (na opakowaniu) – jeżeli używanie tej aparatury na terenie zabudowy mieszkaniowej nie zapewnia jej zgodności z zasadniczymi wymaganiami</p>	
--	---	--	---	--